

№ 65

Na numeru
20 gr.

Cena prenumeraty w Łodzi:
Miesięcznie 3,00 zł.
Wnoszenie do domów 20 gr.
Z przesyłką poczt.
Miesięcznie 4,50 zł.
Poza Łodzi egz. 16 groszy.
Konto P.K.O. 66594.
Należność pocztowa opłacona ryczałtem.

XXVIII r.
istnienia

Redakcja i Adm.
w ŁODZI
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Redaktor przyjmuje od 5-6 pp
Artykułów i listów anonimowych nie pomieszcza się.

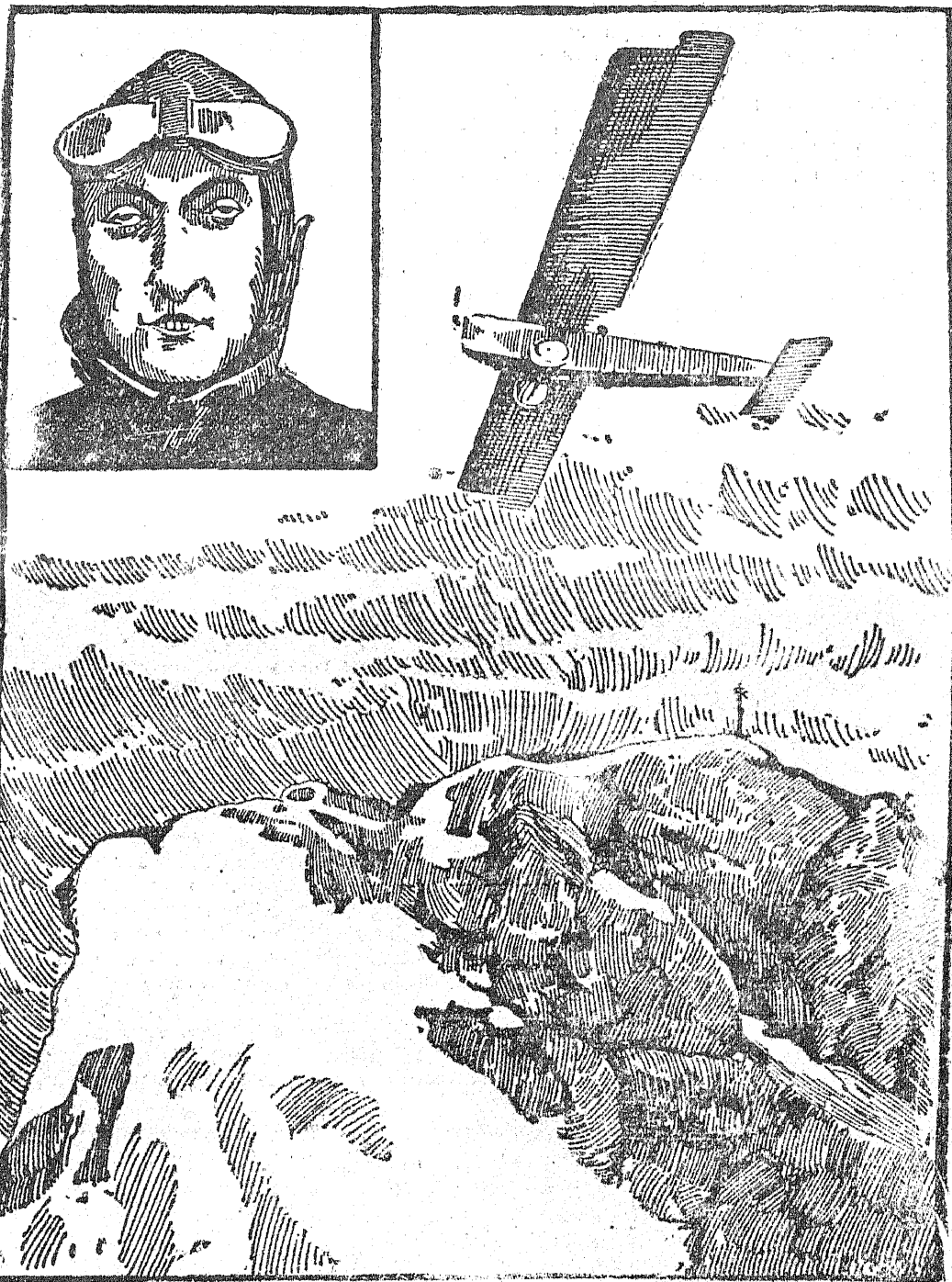
Łódź.

ROZWIŃ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Piątek, dnia 6 marca 1925 r.

Lot nad Zugspitzem w Alpach tyrolskich.

Śmiałego lotu w górach dokonał niedawno lotnik niemiecki Botsch, który obleciał na swym aparacie szczyt znanej góry w Alpach północnego

Tyrolu, Zugspitze 2964 m. wysokości. Na rycinie widzimy właśnie to okrzęcenie góry, w medaljonie zaś podobiznę pilota.

Na nowe drogi.

Po wojnie wszechświatowej Berło władzy w Polsce ujęła w swe ręce ulica, a naogół w Europie elementy, które przy normalnych warunkach, powinny być trzymane od władzy przynajmniej na odległość armatniego wystrzału.

Wielu plastowało portfel ministerjalny z tego tytułu, że wogóle umieli w porę... pokazać swój dobrze wypchany portfel, różnym partyjnym wielkościom; inni znowu, dzięki ciągłym odmianom rzeszowników: lud, przez lud, dla ludu, dobro ludu; postęp, postępną, postępowy i t. d. aż do morskiej cho-

roby włącznie.

To też nie dziwnego, że z urzędu łowiany czy kołowaty „lud“; zasiłuchany w słowicze trele swoich amantów postawił wszędzie na najodpowiedzialniejsze stanowiska najmniej odpowiedzialnych ludzi, którzy albo wykiwali odpowiednio swój „lud“, albo lud ich wykiwał, oczywiście po niewczasie, kiedy straty poniesione przez naród i państwo — już niezem powetować się nie dały. —

Takim był los Włoch. Do steru państwa dorwały się te same rodzaje polityczne Stryłki, co Nitti, a

niewiadomo czy dalsze rządy tego zakapturzonego przyjaciela Niemców, nie doprowadziłyby modrą Italię po setkach tysięcy wiar zwycięskiej wojny, do zamiany tej kwitnącej krainy, na „Hinterland“ niemiecki, coś w rodzaju utraconego Kamerunu.

W Anglii znowu Lloyd George pracował dniami i nocą „pour le roi de Prusse“, pragnąc kosztem oczywiście przyjaciół i sojuszników Anglii wynagrodzić choć po części straty niemieckie w kolonjach i fletcie. . .

We Francji doszedł do władzy dobroduszny Briand, grzeczny, jak Polak, skrytykciowy politycznie, lawirujący bez mydła między prawicą a lewicą, zwolennik złotego środka, coś w rodzaju ciepłej wody, a la nasza cztertnastka, przy wyborach do Sejmu.

Niewiadomo czemuby się skończyło arkadyjskie gruchanie p. Brianda, gdyby nie twarda pięść Poincarégo, którego zarządzenia postawiły Francję odrazu na nogi.

Zajęcie Zagłębia Ruhry zarządzane przez niego było heroną wygranych na polach bitow, lecz poto przeprowadził wielkim nakładem sił i energii swojej ojczyzny, aby znowu wybraniec „ludu“ Herriot, miał co psuć przez czas dłuższy.

O Polsce nie wspominamy: dzieje rządu lubelskiego i jego „reform“, są aż nazbyt świeże w naszej pamięci aby własna skóra nie przypominała nam „do broczynnych“ zalet dopuszczania przedstawicieli „postępu“ do rządów i prawodawstwa.

Rosja jest widomym i chyba dosyć dydaktycznym tego przykładem.

W Niemczech po cesarskiej rodzinie Hohenzollernów zasiadł na „tronie“ republikańskim siodlars Ebert — zresztą człowiek b. przyzwolity, lecz był to chwila, poddyktowane myślą samozachowawczą Niemiec, tą samą, która zmusza kamelona do zmiany koloru skóry, stosownie do barwy swego otoczenia.

Ale znając naród niemiecki nie trzeba się ludzi: ceni on tylko mocną władzę autokratyczną, z którą jest on dobrze — w każdym razie było o wiele lepiej, niż przy obecnej republice.

Dlatego też wszyscy mieszkańcy państwa dobrych obyczajów niewyłączając nawet „Kaiserlich—Deutsche Social—demokraten“ ślą ciche westchnienia do Doorn w Holandji i oczekują z niecierpliwością chwili, kiedy zacznie się ruch w opustoszałych dzisiaj komnatach Potsdamu.

Historja ostatniego stulecia dowodzi niezbicie, że te państwa, które miały mocniejszą władzę centralną, tworzyły organizmy polityczne bardzo mocne i wytrwałe — exemplum wyżej wspomniane Niemcy. Kiedy jednak władza centralna była zbyt osłabiona koncesjami na korzyść t. zw. ludu, cały organizm chorował na niedorozwój umysłowy i małokrwistość.

Nie trzeba zapominać, że naród to — szara masa bezwolnych jednostek, którą wiedą do rozwoju i zwycięstwa nieleczone tylko intelektualnie wyżej stojące jednostki, którym nie trzeba i nie wolno zagradzać drogi do przewodnictwa nad narodem, nawet... chociażby do żadnej nie należały partji.

I Niemcy mają tą dziwną metodą, że u nich zdolny człowiek, prędzej czy później znajduje się nie u rządów, natomiast u nas w Polsce, każdego

Falszywy alarm.

Prymasostwo w Polsce nie będzie zmiesione.

Pod tytułem: Zniesienie Prymasostwa w Polsce, jedno z wczorajszych piśm warszawskich podało telegram swego rzymskiego korespondenta, w którym tenże korespondent donosi jakoby równocześnie z zawarciem konkordatu między Stolicą Apostolską a Polską, zatwierdzona również została ważna sprawa Prymasostwa Polski, która jednak w skład konkordatu nie weszła.

W dalszej części swego doniesienia korespondent twierdzi, że Stolica Apostolska wydała już nawet w tej sprawie w porozumieniu z delegatem rządu polskiego p. St. Grabskim oraz p. Wł. Skrzyńskim — osobne zarządzenie, które ma być przysłałe rządowi polskiemu i episkopatowi polskiemu.

Mianowicie Stolica Apostolska, opierając się na tem, że obok odwiecznego Prymasostwa Polski w archidiecezji Gnieźnieńsko-Poznańskiej, jako kolebce Kościoła katolickiego w Polsce, stworzony został w czasach porządkowych tytuł Prymasa Królestwa Kongresowego w archidiecezji Warszawskiej, miała w obecnym swym zarządzeniu utrzymać tylko tytuły Prymasów dla obu arcybiskupów Gnieźnieńsko-Poznańskiego i Warszawskiego, ale wyłącznie jako godności tytułiarne tylko, przy równoczesnym zniesieniu wszelkich rzeczywistych uprawnień, jakie miał Prymas w Polsce.

W zarządzeniu tem również jakoby postanowiono,

że z pomiędzy dwu tzw. Prymasów pierwszeństwo w przewodniczeniu podczas obrad episkopatu i t.d. przysługuje temu, który wcześniej miał nowany został biskupem, względnie kardynałem, co w tym wypadku odnosi się do ks. kardynała Karkowskiego, arcybiskupa warszawskiego.

W rzeczywistości zatem obecne zarządzenie Stolicy Apostolskiej, przy ponownym tworzeniu dwu często tytułarnych godności prymasowskich w Polsce, oznacza całkowite zniesienie Prymasostwa Polskiego.

Tyle doniesień korespondenta.

Celem uspokojenia katolickiej opinii publicznej w Polsce, która głęboko przywiązana do spuścizny dziejowej takim nieopatrznie zarządzeniem Stolicy Apostolskiej mogłaby się do żywa uczuć dotkniętą redakcja „Gazety Warszawskiej” zwróciła się do prof. Grabskiego prosząc o wyjaśnienia. Zapytany prof. Stan. Grabski oświadczył, że wiadomość ta jest fałszywa. Żaden układ dołączkowy nie był robiony. Konkordat przewiduje utworzenie nowych hierarchji w trzy miesiące po ratyfikacji w porozumieniu z rządem, Watykan zatem nie mógłby zmienić istniejącego stanu rzeczy, gdyby zaś chciał tej zmiany, musiałby ją osiągnąć w porozumieniu z rządem w ciągu tych trzech miesięcy.

W.

który się wznosi nieco wyżej nad głowy szarego tłumy — stara się skrócić o głowę, tak, że nawet Napoleon uznanyby został za warchoła i zapowietrzonego endeka i skończyłby napewno w uzdrowisku dla suchotników w Chejnach...

Dzisiaj po śmierci prezydenta Eberta, Niemcy pełnymi żaglami wracają ku sztandarom autokracji, która przez pół wieku swoich rządów, potrafiła wy sunąć ich na czoło państw Europy i nie ulega najmniejszej wątpliwości, że to jest ostateczny cel, do którego zmierzają.

Polska wobec tych objawów za naszym murem zachodnim, nie może pozostać obojętną. Nie możemy tu o monarchji. Polak jest z krwi i kości republikańcem, i tej natury przerobić się nie da.

Ale musimy iść bezwzględnie drogą wzmocnienia władzy centralnej i usunięcia względnie możliwego osłabienia ingerencji czynników, które pod płaszczykiem dobra ludu w tożsamość poselskiej kują interesy swoje lub swoich kumotów.

Bo interes i szczęście narodu nie polega wcale na dopuszczeniu do rządów jaknajszerszych mas i jaknajliczniejszych partij bezustannie gryzących się między sobą, a wprost przeciwnie: na wzięciu za łeb tłumy, przez światła i z charakterem jednostki, które widzą jasno przyszłość i umieją swój naród wyprowadzić na drogę prawdziwego postępu i potęgi.

A. S.

TELEGRAMY.

UROCZYSTOŚCI ŻAŁOBNE W HEIDELBERGU.

HEIDELBERG 5-3 (PAT) Pociąg specjalny, wiozący zwłoki zmarłego prezydenta Rzeszy, przybył dziś rano do Heidelbergu. W czasie przejazdu zebrane na stacjach tłumy składały zmarłemu ostateczne pożegnania. W drodze na cmentarz za trumną postępowała rodzina, kanclerz Rzeszy, członkowie rządu, nadburmistrz m. Heidelbergu oraz licznie zebrana ludność. Nad grobem wygłoszono liczne przemówienia, poczem przy dźwiękach hymnu narodowego złożono trumnę do grobu.

ANNO — SANTO — A KOLEJE.

WARSZAWA 5-3 (PAT) Dnia 2 bm. rozpoczęły się z inicjatywy polskiej w Wiedniu obrady delegacji kolei polskich, austriackich, czeskich i włoskich w sprawie ustalenia przepisów taryfowych dla pielgrzymów, udających się do Rzymu z okazji Roku Świętego.

Z ramienia polskiego ministerstwa kolei biorze udział w konferencjach referent Domaradzki.

DRUMMUND U STRESEMANN.

BERLIN 5-3 (PAT) Bawiący tutaj sekretarz generalny Ligi Narodów sir Eric Drummond odbył dzisiaj dłuższą konferencję z ministrem Stresemannem i podsekretarzem stanu do spraw zagranicznych.

ISMET — PASZA OTRZYMAŁ VOTUM ZAUFANIA.

ANGORA 5-3 (PAT) Zgromadzenie narodowe uchwaliło rządowi Ismeta-pasza votum zaufania 155 głosami przeciwko 23. Tekę ministra spraw zagranicznych w nowym gabinecie objęła Tewfik Ruchbi-bej.

JARRES WSPÓLNYM KANDYDATEM NACJONALISTÓW I LUDOWCÓW.

BERLIN 5-3 (PAT) „Vossische Zeitung” potwierdza wiadomość, podaną już przez dzienniki, że nacjonaliści i ludowcy postawia prawdopodobnie wspólnego kandydata na prezydenta republiki w osobie dr. Jarresa, b. wicekanclerza w gabinecie Marksa, a obecnie ministra spraw wewnętrznych.

UMINSKA ZNAJDUJE NAŚLADOWCÓW W AMERYCE.

WIEN 5-3 (PAT) „Abendblatt” do nosi z Nowego Jorku, że lekarz Denver zgłosił się sam do policji z doniesieniem, że zaabił swoją 38letnią sparaliżowaną córkę, a żeby przerwać jej cierpienia.

STRAJK LEKARZY LUBELSKIEJ KASY CHORYCH ZLIKWIDOWANY.

LUBLIN 5-3 (AW) Zatarz między lekarzami a tut. kasa chorych został zlikwidowany, dzięki pośrednictwu p. Giebartowskiego delegata ministerstwa pracy i opieki społecznej.

Zakusy niemieckie na zachodnie granice Polski.

Zapowiada je niemiecki projekt paktu gwarancyjnego.

WIEN 5-3 (PAT) „Neue Freie Presse” w depeszy z Berlina zamieszcza wynurzenia, jak utrzymuje, wybitnej politycznej osobistości niemieckiej na temat paktu gwarancyjnego.

Osobistość owa oświadczyła, co następuje: Jesteśmy gotowi dać Francji gwarancje co do granic zachodnich, gwarancje jednak co do granic wschodnich są dla nas niemożliwe. Niemcy nie wyrzekną się żądania zmiany obecnych granic wschodnich. Nie oznacza to jednak, aby Niemcy myślały o wojnie przeciwko Polsce. Niemcy chcą uzyskać zmianę granic na drodze pokojowej, mianowicie na podstawie paktu Ligi Narodów. Zastrzegają sobie starania o poprawę granic, Niemcy są gotowe zawrzeć z Polską umowę rozjemczą.

Kilka prawicowych dzienników francuskich, mówił dalej ów polityk, stawia żądanie, aby Niemcy dały także gwarancje co do granic czechosłowackich, a nadto, aby zobowiązały się nie dążyć do przyłączenia Austrii na Niemiec. Jednak rząd francuski żądania takiego nie postawił.

Miarodajne koła niemieckie nie będą zresztą skłonne wypełnić tego rodzaju żądania. Przyłączenie nie sprawy granic czechosłowackich do rokowań o pakt gwarancyjny, jest zdaniem tych kół zupełnie niepotrzebne i nieuzasadnione. Niemcy nie chcą też złożyć oświadczenia uniemożliwiającego im po wszystkie, czasy przyłączenia Austrii do Niemiec, jakkolwiek rząd niemiecki ztema obecnie zamiaru dokonania takiego połączenia.

Obie strony poczyniły sobie wzajemne ustępstwa i wykazały wiele zrozumienia sprawy.

Strajkujący do dzisiaj lekarze kasy chorych przystąpią do pracy jutro.

ZBROJENIA SOWIETÓW.

RZYM 5-3 (PAT) Dzienniki tutejsze podają, że rząd sowiecki zakupił niedawno we Włoszech 11 samolotów oraz dał zamówienie na 200.

Kronika telegraficzna

(kt) Bank Angielski podniósł stopę dyskontowa z 4 do 5 proc.

(kt) Lotewski minister rolnictwa przedstawił projekt ustawy, przewidujący odszkodowanie dla właścicieli ziemskich, cudzoziemców, którzy zostali wyłączeni na podstawie reformy agrarnej.

(kt) Z Cass Blanci donoszą o zawaleniu się bloku skały w tamtejszych kamieniołomach. Według doniesień „Matina”, na skutek katastrofy 20 robotników zostało zabitych, a trzech rannych.

(kt) Do „Journala” donoszą z Moguncji, że w szkołach Barmen wykryto wielki tajny skład bro-

ni i amunicji, zawierający m. in. wielką liczbę karabinów maszynowych nowego modelu.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

Audjencja u premiera.

(wp) Premier przyjął wczoraj m. in. posła z Madrytu, Sobanńskiego, posła amerykańskiego w Warszawie Pearsona, który go odwiedził w towarzystwie publicysty Simendsa, p. Z. Chmielewskiego w sprawach polityki rolnej, tudzież delegację P. S. L. w sprawie pomocy na zasiew.

U p. Thuguttta odbyła się konferencja z udziałem ministrów Zychlińskiego i Zawadzkiego tudzież grona posłów i senatorów w sprawie rozwodów w cerkwi prawosławnej.

Budżet ministerstwa kolei.

(wp) Sejmowa komisja budżetowa na wczorajszym całodziennym posiedzeniu prowadziła dalszą dyskusję ogólną nad budżetem.

Pierwszy z kolei zabrał głos minister Tvaszka, obrazując całokształt gospodarki i

N. K. 2250 | 24 r.

Ogłoszenie.

Sąd Pokoju I-go Okręgu m. Łodzi obwieszcza, że mie...

Sędzia Pokoju: (—) K. Wawrzyński. Sekretarz Sądu: (—) S. Ostrowski.

N. K. 1512 | 24

Ogłoszenie.

Sąd Pokoju I Okręgu m. Łodzi obwieszcza, że mie...

Sędzia Pokoju: (—) K. Wawrzyński. Sekretarz Sądu: (—) S. Ostrowski.

Z powodu zmiany interesu jest do sprzedania piwiarnia...

Pianino do sprzedania tanio

Różne:

Putynowany nauczyciel muzyki

Inteligentna panienska ze swiad.

Akuszerka Drzymałowa.

Potrzebna inteligentna wychowawczyni.

Potrzebna służąca.

Wtoby chciał dokończyć praktykę u szewca...

Potrzebna zdolna ekspedjentka z kaucją...

Mam pomieszczenie dla kawalera przy małej rodzinie...

Herbaciarnia z mieszkaniem w urzędniem do wydzierżawienia...

Na wypłatę! Biały towar, ze liry, satyny, kretony...

Na wypłatę! Damskie, męskie koszule, pończochy...

Na wypłatę! Gabardina, bostony, popeliny...

Na wypłatę! Firanki, obrusy, przeszcieradła...

Samotna osoba przyjmie dwóch urzędników na mieszkanie...

Włazarz samodzielny potrzebny w Piotrkowskiej 116...

Potrzebna zdolna ekspedjentka do składu wędlin...

Potrzebna praczka na stałe w Pralnia, Gdańska 5.

Mieszkania przy rodzinie, e-wentualnie przy samotnej pani...

Oryginalne sery: 643 Ementaler Helenderski Amerykański i Roquefort

Maszyny do szycia nadeszły Ceny konkurencyjne. Dogodne warunki. „Veritas”, Piotrkowska 82,

Potrzebne uczennice do haftu Przejazd 51, sklep. 657-3

Zgubione dokumenty Holman Stanisław zgubił dokument wojskowy...

Uwaga!! Nic tak nie konserwuje zębów jak proszek „Justodon” marki „Globus”.

Miejski Kinematograf Oświatowy Wodny Rynek tramwaj 6 i 10

Do wynajęcia Lokal frontowy przy ul. Piotrkowskiej w pobliżu rogu Andrzeja...

Dr. med. B. Sommer przyjm. od 8-1 i 6-8. Panie 10-11 i 5-8.

CENNIK

Zakładu Kąpielowego Rudolfa Beutlera

Kilińskiego 134 (róg Głównej) przystanek tramwajowy [№ 4, 6 i 10.

- 1) Basen do pływania wielkości 19x9 m. dla dorosłych...

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż: AAA: Obrączki ślubne wszy...

Sprzedam duży lokal, zdalny na piwiarnię lub kawiarnię przy rynku...

Sprzedam fabrykę lemoniady. Firma wyrobiona, lokal obszerny...

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 30 gr w tekście 30 gr. za tekstem 25 gr; z. wczajne 7 gr.